

info@srd-je-grad.hr

www.srd-je-grad.hr

Projekt : CENTAR ZA UPRAVLJANJE POSJETITELJIMA – DISPEČERSKA SLUŽBA

Verzija	Datum	Autor	Opis
1.0	04.12.2015	Tonći Skvrce	Inicijalni prijedlog projekta

Sadržaj

5	Uvod
5	Kratak opis projekta
5	<i>Kreiranje baze podataka</i>
5	<i>Ugovori</i>
5	<i>Izdvojeni punktovi</i>
5	Zaustavljanje na platou Pila
6	<i>Zaustavljanje autobusa sa dnevnim izletnicima</i>
6	<i>Zaustavljanje shuttle prijevoza – gosti sa cruisera</i>
6	<i>Zaustavljanje autobusa sa hotelskim gostima u domicilu</i>
7-11	Zaustavljanje na Pilama gostiju sa brodova za kružna putovanja 2016 - 2019
12	Kako bi služba trebala funkcionirati ?
12	<i>Rezervacija slota i kupnja vinjete</i>
13	<i>Vrste vinjeta</i>
13	<i>Cijena vinjeta</i>
13	<i>Način korištenja vinjeta</i>
14	<i>Ukrcaj i iskrcaj na platou Pila</i>
14	Parking autobusa nakon iskrcaja gostiju
15	Regulacija i kontrola prometa
15	Kalkulacija broja slotova
15	<i>Kalkulacija broja slotova 1 (10 + 5 minuta)</i>
16	<i>Kalkulacija broja slotova 2 (15 + 5 minuta)</i>
16	Simulacije
16	<i>Simulacija broja slotova 1</i>
16	<i>Simulacija broja slotova 2</i>
16	Signalizacija
16/17	Centar za upravljanje posjetiteljima (dispečerska služba) – IZVRŠITELJI / OPREMA
17	Centar za upravljanje posjetiteljima (dispečerska služba) – Software
18	Ekološki autobusi
18	Obračun
18	Namjena prihoda od zaustavljanja autobusa
18	Financiranje projekta

Uvod

Na platou se Pila tijekom ljetnih mjeseci događaju velike gužve, uzrokovane ogromnim brojem autobusa, kombija, taksista i inih koji, iskrcavajući goste bez ikakvog plana i reda, kreiraju nered, te u potpunosti blokiraju nesmetan protok vozila, ljudi i roba. Ono što je nužnost je žurno iznalaženje rješenja za takvo stanje, koje bi bilo primjereno reputaciji i statusu Grada Dubrovnika, te koje bi rezultiralo upravljanjem procesima na platou Pila u potpunosti.

Kratak opis projekta

Preduvjet za bilo kakvo smisljeno praćenje procesa na platou Pila je formiranje CENTRA ZA UPRAVLJANJE POSJETITELJIMA (dispečerska služba) - u daljnjem tekstu Služba , koja bi bila stručno, kadrovski i tehnički kapacitirana za ovako zahtjevan posao, te koja bi se morala nametnuti kao apsolutni autoritet.

Kreiranje baze podataka

Služba mora prethodno formirati kvalitetnu bazu podataka, koja bi uključivala podatke svih poslovnih partnera koji na bilo koji način obavljaju svoju djelatnost u Dubrovniku. Nakon formiranja takve baze podataka, Služba mora upoznati svakog pojedinog poslovnog partnera sa novonastalim okolnostima, detaljno pojašnjavajući novu proceduru zaustavljanja na platou Pila, s naglaskom na važnu ulogu same Službe. Ovo je iznimno važno kako bi se vrlo jasno artikulirala nova pravila svim zainteresiranim stranama, te kako bi ista u svakom trenutku mogla reagirati prema partnerima u slučaju operativnih nejasnoća bilo koje vrste. Niti jedno zaustavljanje niti jednog autobusa se ne smije dogoditi bez kupljenog slota, prethodno dodjeljenog od strane Službe.

Ugovori

Služba / Grad Dubrovnik mora prethodno imati potpisane Ugovore (?) sa svim poslovnim partnerima koji su spremni na poslovnu suradnju, a koji se odnose na zaustavljanje na platou Pila.

Izdvojeni punktovi

Osim formiranja Službe, neophodno je uspostaviti **IZDVOJENE PUNKTOVE** na Dupcu i na mostu Franje Tuđmana, te Gružu, kako bi projekt u potpunosti bio operativan.

Zaustavljanje na platou Pila

Temeljem Zakona o cestovnom prometu, „autobusno stajalište“ je posebno izgrađena i označena prometna površina, određena za zaustavljanje autobusa, koja omogućava sigurni ulazak, odnosno izlazak putnika. U pravilu, riječ je o slijedećim zaustavljanjima autobusa na platou Pila :

A / Zaustavljanje autobusa sa dnevnim izletnicima (Crna Gora, BIH, susjedne županije, ostali)

B / Zaustavljanje shuttle prijevoza – gosti sa cruisera

C / Zaustavljanje autobusa sa hotelskim gostima u domicilu

a / Zaustavljanje autobusa sa dnevnim izletnicima

Poslovni partneri (agencije i autobuseri) koji dovode svoje goste iz okolnih područja na jednodnevni izlet u Dubrovnik, zatraže minimalno 24 sata prije svakog zaustavljanja (po mogućnosti prije) i dobiju od vinjetu od Službe. Poslovni partneri MORAJU kontaktirati Službu kako bi najavili, dogovorili i usuglasili vremena dolazaka / odlazaka sa Pila (tzv. **SLOT**), u odnosu na raspoloživost i slobodne termine za traženi dan. Budući svaki poslovni partner unaprijed zna itinerer svojih gostiju, bilo bi poželjno da kontaktira Službu ranije, kako bi imali više opcija koje se odnose na vremena zakupa slotova. Pretpostavka je da će poslovni partneri koji dovoze dnevne izletnike biti najviše zainteresirani za **JEDNOKRATNE VINJETE**, koje se odnose na zakup maksimalno dva slota u jednom danu (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama).

b / Zaustavljanje shuttle prijevoza – gosti sa cruisera

Poslovni partneri (agencije i autobuseri) zatraže i dobiju od Službe vinjetu na početku sezone cruisera za cijelu sezonu (**SEZONSKA VINJETA**). Cijena sezonske vinjete je predmet pregovora, i nikako ne smije ići na štetu proračuna Grada Dubrovnika. Poslovni partner MORA kontaktirati Službu i ugovoriti slotove minimalno tri mjeseca prije početka sezone cruisera, kako bi najavili, dogovorili i usuglasili vremena dolazaka / odlazaka sa Pila (tzv. slot), u odnosu na raspoloživost i slobodne termine za traženi dan.

Poslovni partneri unaprijed znaju programe svojih gostiju u destinaciji, te mogu na vrijeme i unaprijed rezervirati slot za svoj dolazak. Poslovni partner ima na raspolaganju 10 minuta za iskrcaj, odnosno 10 minuta za ukrcaj putnika unutar slota. Dopuštena tolerancija je +/- 5 minuta zbog nepredviđenih gužvi i zastoja. Vidi ostale varijante.

c / Zaustavljanje autobusa sa hotelskim gostima u domicilu

Poslovni partneri (agencije i autobuseri) zatraže i dobiju od Službe vinjetu na početku turističke sezone za cijelu sezonu (**SEZONSKA VINJETA**). Cijena sezonske vinjete je predmet pregovora, i nikako ne smije ići na štetu proračuna Grada Dubrovnika. Poslovni partner MORA kontaktirati Službu i ugovoriti slotove minimalno tri mjeseca prije početka sezone, kako bi najavili, dogovorili i usuglasili vremena dolazaka / odlazaka sa Pila (tzv. slot), u odnosu na raspoloživost i slobodne termine za svaki pojedini dan. Za svaku dodatnu, AD HOC grupu, lokalni poslovni partneri su dužni kontaktirati Službu odmah po potvrdi rezervacije grupe, kako bi mogli zakupiti preostale slotove na vrijeme.

Poslovni partneri unaprijed znaju programe svojih gostiju u destinaciji, te mogu na vrijeme i unaprijed rezervirati slot za svoj dolazak. Poslovni partner ima na raspolaganju 10 minuta za iskrcaj, odnosno 10 minuta za ukrcaj putnika unutar slota. Dopuštena tolerancija je +/- 5 minuta zbog nepredviđenih gužvi i zastoja. Vidi ostale varijante.

Kako bi služba trebala funkcionirati ?

Rezervacija slota i kupnja vinjete

* Svaki poslovni partner (autobuser ili agencija) koji dovodi goste u Dubrovnik, MORA kontaktirati Službu kako bi najavio, dogovorio i usuglasio vremena dolazaka / odlazaka sa Pila (tzv. **SLOT**), u odnosu na raspoloživost i slobodne termine za traženi dan.. Nakon potvrde dostupnosti slota za traženi dan / termin, Poslovni partner kupuje **VINJETU**.

* Rezervacija slota se može napraviti direktnim kontaktom prema Službi, ili on-line (mobilna aplikacija, web stranica). Na taj način bi se olakšalo pretraživanje raspoloživih slotova.

* Služba bi trebala sukcesivno ažurirati slobodne slotove , kako bi poslovni partneri u svakom trenutku imali ažurirano stanje slobodnih slotova

* Osim na izdvojenoj jedinici / punktu, **JEDNOKRATNE, DNEVNE / POLUDNEVNE VINJETE** se mogu kupiti i online (najbolji i najlakši način), te na kartomatima

* Ukoliko se ukaže potreba, osim jednokratne, poludnevne, dnevne, sezonske, godišnje vinjete, mogu se uvesti i dodatne vrste vinjeta

Vrste vinjeta

* **JEDNOKRATNA VINJETA** – se odnosi na zakup maksimalno dva slota u jednom danu (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama). Pretpostavka je da će za ovu vrstu vinjeta biti najviše zainteresirani poslovni partneri / agencije koji prevoze goste sa dnevnim izletnicima, koji jednokratno posjećuju grad Dubrovnik iz okolnih područja, te traže zaustavljanje i iskrcaj/ukrcaj na platou Pila

* **POLUDNEVNA VINJETA** – se odnosi na zakup više slotova unutar 6 sati u jednom danu (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama)

* **DNEVNA VINJETA** – se odnosi na zakup više slotova unutar 12 sati u jednom danu (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama)

* **SEZONSKA VINJETA** – se odnosi na zakup više slotova unutar određenog vremenskog razdoblja / sezone (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama). U konkretnom slučaju je riječ o vremenskom razdoblju u trajanju od sedam (7) mjeseci, od travnja, pa do uključivo listopada, budući se unutar tog perioda bilježi cca 95% zaustavljanja autobusa na platou Pila. Pretpostavka je da će za ovu vrstu vinjeta biti najviše zainteresirani poslovni partneri / agencije koje organiziraju prijevoz gostiju sa cruisera (shuttle service), te poslovni partneri / agencije koje organiziraju prijevoz hotelskih gostiju u domicilu. Ti poslovni partneri unaprijed znaju raspored aktivnosti svojih gostiju u destinaciji, te shodno tome mogu na vrijeme dogovoriti zakup slotova unutar sezone vinjete.

* Način naplate sezonske vinjete

Način naplate SEZONSKE VINJETE može biti definiran sljedeći način :

- * po autobusu
- * paušalno

Način naplate sezonske vinjete može biti predmetom dodatnih pregovora.

* **GODIŠNJA VINJETA** – se odnosi na zakup više slotova unutar jedne kalendarske godine (za iskrcaj i / ili ukrcaj putnika na Pilama)

Cijene vinjeta

* Cijene vinjeta će biti određene nakon analize tržišta, analize najboljih svjetskih praksi, te u suradnji sa zainteresiranim dionicima i stručnim službama Grada Dubrovnika

Način korištenja vinjeta

* U situaciji kada je Poslovni partner dogovorio termin slota sa Službom, a nije kupio vinjetu on-line, dužan se zaustaviti prije dolaska na plato Pila na punktu (Most / Dubac), te kupiti VINJETU (iznos vinjete je predmet dogovora, i nikako ne smije ići na štetu proračuna Grada Dubrovnika) , koju će predočiti prilikom zaustavljanja na Pilama

* Ukoliko je vinjeta uredna, te ukoliko se poslovni partner zaustavi na platou Pila u dogovorenom terminu slota, u tom slučaju Služba nema potrebe za dodatnim aktivnostima / sankcijama.

* Ukoliko, međutim, Poslovni partner dogovori i uskladi termin slota sa Službom, ne kupi vinjetu i ne pojavi se u dogovoreno vrijeme na platou Pila, Služba će naknadno, temeljem Ugovora, zaračunati iznos vinjete te ispostaviti račun Poslovnom partneru.

* Ukoliko poslovni partner želi kupiti vinjetu na licu mjesta bez prethodne najave, dispečer u izdvojenoj jedinici / punktu će mu, uz dogovor sa Službom, to omogućiti ukoliko ima slobodnih slotova

* Ukoliko se Poslovni partner pojavi na platou Pila bez prethodnog kontaktiranja Službe i bez kupljene vinjete, neće mu se dopustiti zaustavljanje na platou Pila.

* Ukoliko se pojavi potreba za dodatnim slotovima tijekom dana vršnog opterećenja, isti se mogu povećati produljenjem promatranog radnog vremena (npr. od 08:00–21:00 umjesto od 08:00–20:00), ili pak smanjenjem vremena zaustavljanja po slotu (10 minuta po slotu, umjesto 15 ili 20 minuta po istom)

Ukrcaj i iskrcaj na platou Pila

* Poslovni partner ima na raspolaganju 10 / 15 minuta za iskrcaj, odnosno 10 / 15 minuta za ukrcaj putnika unutar svakog zakupljenog slota. Dopuštena tolerancija je +/- 5 minuta zbog nepredviđenih gužvi i zastoja, što znači da je ukupno trajanje zakupljenog slota 15 /20 minuta .Nakon što autobus iskrca goste, napušta plato Pila.

* Ukrcaj / iskrcaj na Pločama bi se mogao organizirati isključivo za kombije (8 + 1)

* Najefikasnija procedura u slučaju ukrcaja bi bila da se grupa najprije formira, nakon čega bi se autobus uputio na ukrcaj prema platou Pila, kako se ne bi stvarala nepotrebna gužva. Cijeli proces bi morao biti završen unutar vremena zakupljenog slota.

Parking autobusa nakon iskrcaja gostiju

Opcija 1 – Luka Gruž

* Kako ne bi ometao promet ili se parkirao uz prometnice na nedopuštenim mjestima, autobus se usmjerava u pravcu Luke Gruž, gdje mu se osigurava mjesto za parking do povratka po goste na plato Pila, a sve prema zakupljenom slotu. Luka Gruž, kao potencijalni parking za autobuse, je samo primjer, budući bi Grad Dubrovnik trebao iznaći adekvatnu lokaciju za potrebe parkinga autobusa između dva slotova.

Opcija 2 - Batahovina

* Jedna od opcija bi mogla biti da se prometnom signalizacijom autobuse u povratku s Pila usmjeri desno na Splitski put i izlaz na Iljičinoj glavici prema Splitu, te odredi mjesto na kojem će čekati povratak na Batahovini.

Opcija 3 – Plato Srđa / sustav žičara

Ukoliko se želim trajno riješiti problem zagušenosti Grada, jedna od opcija je da se promet u mirovanju " popenje" na Srđ.

Naime, na platou Srđa, na oko 5 ha (okvirno), bi se mogao izgraditi parkirno-garažni prostor. Preduvjet za to je rješenje imovinsko – pravnih odnosa te izgradnja kvalitetne prometne infrastrukture (prometnica) prema Srđu, i to sa istočne i zapadne strane. Tako bi se svi autobusi sa dnevnim izletnicima koji dolaze iz pravca istoka i zapada odmah " penjali " na Srđ, i parkirali u parkirno - garažnom prostoru. Ista praksa bi se primjenjivala i na goste sa cruisera koji bi se autobusima kupili iz luke Gruž, prevozili na Srđ, nakon čega bi se sustavom žičara spuštali u Grad.

Uz postojeću bi trebalo osmisliti barem još dvije ili možda tri žičare koje bi bile u vlasništvu Grada Dubrovnika. Na taj način bi se najvećim dijelom rasteretio promet oko grada te bi se stvorili preduvjeti za konačno rješenje koje bi omogućilo da kontaktna zona postane pješačka zona.

Uz kvalitetniji javni prijevoz i dobro osmišljenu i uljudenu taxi službu, na ovaj način bi se problem prometne zagušenosti uvelike smanjio.

Regulacija i kontrola prometa

* U vršnim opterećenjima raskršća osigurati prometnom policijom.

* Prometna policija će regulirati promet na Pilama u dogovoru sa Gradom Dubrovnikom.

* Turistički (bijeli) policajci će u periodu 01.05 – 31.10. u minimalno dvije smjene kontrolirati mjesta potencijalnih zaustavljanja autobusa (vatrogasci, hotel Hilton Imperial, Zagrebačka ulica), kako bi, u suradnji sa Prometnom policijom spriječili nedozvoljeno zaustavljanje autobusa.

Kalkulacija broja slotova

Predložena kalkulacija broja slotova je okvirna i podložna izmjenama. Preciznu kalkulaciju broja slotova treba napraviti koristeći egzaktno podatke Sanitata i TZ grada Dubrovnika.

Kalkulacija broja slotova 1 (10 + 5 minuta) :

- Ukupan broj zaustavnih mjesta za autobuse na Pilama u istom trenutku – 9 (provjeriti ovaj broj) zaustavnih mjesta
- Promatrano vrijeme – 08:00 – 20:00 (ukupno 12 sati)
- Ukupan broj dnevnih slotova (10 + 5 min) po zaustavnom mjestu – 48 slotova dnevno
- Ukupan broj dnevnih slotova (10 + 5 min) za sva zaustavna mjesta – 432 slotova dnevno
- Ukupan broj dnevnih slotova (10 + 5 minuta) za sva zaustavna mjesta (u dolasku) – 216 slotova
- Ukupan broj dnevnih slotova (10 + 5 minuta) za sva zaustavna mjesta (u odlasku) – 216 slotova

Kalkulacija broja slotova 2 (15 + 5 minuta)

Ukupan broj zaustavnih mjesta za autobuse na Pilama u istom trenutku – 9 zaustavnih mjesta

Promatrano vrijeme – 08:00 – 20:00 (ukupno 12 sati)

Ukupan broj dnevnih slotova (15 + 5 min) po zaustavnom mjestu – 36 slotova dnevno

Ukupan broj dnevnih slotova (15 + 5 min) za sva zaustavna mjesta – 324 slotova dnevno

Ukupan broj dnevnih slotova (15 + 5 minuta) za sva zaustavna mjesta (u dolasku) – 162 slotova

Ukupan broj dnevnih slotova (15 + 5 minuta) za sva zaustavna mjesta (u odlasku) – 162 slotova

Simulacije

Simulacija broja slotova 1 mogla bi zadovoljiti slijedeće dnevne potrebe za zaustavljanjem :

- 8000 gostiju sa brodova za kružna putovanja (160 slotova u dolasku+160slotova u odlasku)
- 1500 dnevnih izletnika (30 slotova u dolasku + 30 slotova u odlasku)
- 1000 hotelskih gostiju u domicilu (20slotova u dolasku + 20 slotova u odlasku)
- Preostalih 12 slotova (6slotova u dolasku + 6slotova u odlasku)

Simulacija broja slotova 2 mogla bi zadovoljiti slijedeće dnevne potrebe za zaustavljanjem :

- 6000 gostiju sa brodova za kružna putovanja (120 slotova u dolasku+120slotova u odlasku)
- 1000 dnevnih izletnika (20 slotova u dolasku + 20 slotova u odlasku)
- 500hotelskih gostiju u domicilu (10 slotova u dolasku + 10 slotova u odlasku)
- Preostala 24 slotova (12 slotova u dolasku + 12 slotova u odlasku)

Napomena : Kalkulacija je rađena na bazi autobusa od 50 sjedala

Signalizacija

Svijetleća signalizacija bi bila postavljena na više mjesta uzduž magistrale iz pravca Debelog brijega i Neuma. Ista bi sugerirala vozačima autobusa koji dolaze iz tih pravaca kolika je udaljenost do izdvojene jedinice (punkta), gdje mogu kupiti vinjete za iskrcavanje na Pilama.

Centar za upravljanje posjetiteljima (dispečerska služba) – izvršitelji

Minimalan broj izvršitelja :

- Jedan (1) Voditelj

- 5 izvršitelja (centrala / dispečeri)

- 9 djelatnika na punktovima (3 Most Franja Tuđmana / 3 Dubac / 3 Gruž)

UKUPNO : **15 izvršitelja u sezoni**

Centar za upravljanje posjetiteljima (dispečerska služba) – oprema

- Služba bi bila smještena u prostorijama TZ grada Dubrovnika na Brsaljama zbog bolje operativnosti
- Alternativa je prostor koji bi se morao nalaziti u blizini Pila, ali ne nužno
- Služba bi trebala biti u potpunosti tehnički opremljena prema najvećim svjetskim standardima (software ,kamere, sustav interne komunikacije, sustav naplate vinjeta na punktovima)

- KONTROLNA SOBA (Control room) – oprema

- * Video wall
- * Tri (3) radne stanice (workstations)

- Oprema jedne radne stanice (operater / dispečer) :

- * 2 monitora, svaki po minimalno 34 inch
- * Dispečerska konzola sa opremom :
 - Dual –pedal foot switch
 - Desktop Gooseneck Microphone
 - Encore Monaural Noise Cancelling Headset
 - Enhanced USB Headset Jackbox
- Izdvojene jedinice (punktovi) na Dupcu i na Mostu Franje Tuđmana, te Gružu
- Izdvojene jedinice (punktovi) bi bile smještene u kućicama prilagođenima za tu djelatnost
- Djelatnici na izdvojenim jedinicama (punktovima) bi izdavali i naplaćivali vinjete poslovnim subjektima

Centar za upravljanje posjetiteljima (dispečerska služba) – Software

Kako bi se kvalitetno moglo upravljati procesima, potrebno je izraditi posebno, specijalizirano i prilagođeno programsko rješenje koje će biti maksimalno prilagođeno potrebama Službe.

Izradom specijaliziranog programskog rješenja, koje je u načelu skuplje od generaliziranih programskih rješenja ili već gotovih aplikacija, ostvaruju se dugoročno velike uštede, budući će takvo rješenje biti u potpunosti prilagođeno potrebama Službe. Tako će se skratiti vrijeme potrebno za obavljanje zadataka Službe, pomoći djelatnicima Službe u obavljanju više posla u jedinici vremena, što će dugoročno pridonijeti povećanju produktivnosti, boljoj organiziranosti i boljim rezultatima Službe.

Osim optimizacije posla, izradom specijaliziranog programskog rješenja po mjeri će se pojednostavniti poslovni procesi koje Služba mora obavljati, što će smanjiti mogućnost pogreške, te omogućiti dodatnu funkcionalnost.

Posebna programska rješenja izrađena po mjeri korisnika najčešće je moguće povezati s postojećom infrastrukturom (hardware i software), kako bi se omogućio jednostavan uvoz ili izvoz podataka.

Ekološki autobusi

Ukoliko bi se sezona produžila na više od 8 mjeseci, Grad bi imao računicu kupiti ekološke autobuse koji će voziti relaciju Luka-Grad, a u zimskim mjesecima rotirati se na servisu i u gradskoj vožnji, sve do potpunog prelaska na ekološke autobuse u gradskoj i prigradskoj vožnji.

Obračun

Obračun se pravi na kraju sezone za cijeli promatrani period, a temeljem evidencije koju posjeduje Služba. Međutim, Poslovni partner je dužan potpisati mjesečnu evidenciju zaustavljanja koja se odnosi na njegovu agenciju. Temeljem usaglašenih mjesečnih evidencija zaustavljanja, Poslovni partneri uplaćuju cijeli iznos za promatrani period u proračun Grada Dubrovnika jednokratno.

Namjena prihoda od zaustavljanja autobusa

Prihod od zaustavljanja autobusa na platou Pila se MORA reinvestirati isključivo u rad Centra za upravljanje posjetiteljima (dispečersku službu), kao i u poboljšanja sustava regulacije prometa oko Grada Dubrovnika. U niti jednom se slučaju Služba ne smije promatrati kao još jedan profitni centar.

Financiranje projekta

Ovaj projekt stručne službe Grada Dubrovnika trebaju pripremiti za financiranje iz nekog od europskih programa koji tretiraju prometnu problematiku, poput :

1. **Trans European Transport Networks TEN-T** - U kontekstu politike EU, mreža TEN-T podržava se kroz različite programe. U tom smislu, projekti na ovoj mreži imaju pravo primati sredstva EU, u pravilu u obliku sufinanciranja, posebice iz programa TEN-T (Višegodišnji program rada i Godišnji program rada), Kohezijskog fonda, ERDF-a i Okvirni program istraživanja. Međutim, isti projekt nije moguće primati potporu iz više od jednog izvora financiranja iz EU. Projekti TEN-T mogu također imati koristi od zajmova i jamstava Europske investicijske banke (EIB).

Ukupno 31,7 milijardi eura namijenjenih prijevozu u okviru Sporazuma o europskom instrumentu MFF-a (Višegodišnji financijski okvir) djelotvorno će djelovati kao "sjeme kapitala" kako bi potaknula daljnje ulaganje država članica na kompletiranje teških prekograničnih veza i veza koje možda ne bi inače bile izgrađene. Svakih milijun eura potrošenih na europskoj razini generirat će 5 milijuna dolara od vlada država članica i 20 milijuna iz privatnog sektora.

* ***Izvršna agencija transeuropske transportne mreže (INEA):*** Izvršna agencija transeuropske transportne mreže (INEA), osnovana od strane Europske komisije, odgovorna je za upravljanje tehničkom i financijskom provedbom Programa transeuropske prometne mreže (TEN-T), jednog od najvažnijih sredstava za financiranje infrastrukture.

Njegova je misija pružiti potporu projektnim menadžerima i promotorima Europske komisije i TEN-T, osiguravanjem tehničkog i financijskog upravljanja projektima i uspješnom provedbom TEN-T programa.

2. **Connecting European Facility** - Instrument za povezivanje Europe (CEF) ključni je instrument financiranja EU koji promiče rast, radna mjesta i konkurentnost putem ciljanih infrastrukturnih investicija na europskoj razini.

Podržava razvoj visoko učinkovitih, održivih i učinkovitih međusobno povezanih transeuropskih mreža u području prometa, energije i digitalnih usluga. Investicije CEF-a popunjavaju veze koje nedostaju u europskoj energetskej, prometnoj i digitalnoj osnovici. Osim bespovratnih sredstava, CEF pruža financijsku potporu projektima putem inovativnih financijskih instrumenata kao što su jamstva i projektne obveznice.

Ovi instrumenti daju značajan utjecaj u korištenju proračuna EU i djeluju kao katalizatori za privlačenje dodatnih sredstava od privatnog sektora i drugih aktera javnog sektora. Od siječnja 2014., INEA je vaša prijava za financiranje prema CEF-u. INEA provodi većinu proračuna programa CEF-a, ukupno 27,4 milijardi eura od 30,4 milijardi eura (22,4 milijarde eura za transport, 4,7 milijardi eura za energiju i 0,3 milijardi eura za Telecom).

